

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, geçici kabul eksiklerinin tamamlanmaması sebebiyle nama ifa suretiyle giderim bedeli, gecikme cezası ve işlemiş faiz alacağının tahsili istemine ilişkindir

15. Hukuk Dairesi

2018/2485 E. , 2018/4081 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki taraf vekillerince istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmâl edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, geçici kabul eksiklerinin tamamlanmaması sebebiyle nama ifa suretiyle giderim bedeli, gecikme cezası ve işlemiş faiz alacağının tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne dair verilen karar, taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

Mahkemece dosya üzerinde inşaat mühendisi, avukat ve mali müşavirden oluşan kurula inceleme yaptırılarak 12.03.2013 tarihli rapor alınmış, bu rapora itiraz üzerine talimat

yoluyla ... 13. Asliye Hukuk Mahkemesince yine dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda iki inşaatçı ve bir hukukçudan oluşturulan üç kişilik bilirkişi kurulundan 02.08.2013 tarihli ön rapor 22.04.2015 havale tarihli rapor ve tarafların itirazı üzerine aynı kuruldan 11.09.2015 havale tarihli ikinci ek rapor alınmıştır.

Mahallinde yaptırılan inceleme sonucunda düzenlenen 12.03.2013 tarihli bilirkişi raporunda davacı alacağı 1.175.917,02 TL, talimat yoluyla ikinci bilirkişi kurulundan ön rapordan sonra alınan birinci ek raporda davacının gecikme cezası olarak 41.729,10 TL eksik ve kusurlu işlerin giderimi için belirlenen 614.319,15 TL ve 41.729,10 TL gecikme cezasının yüklenici hakedişinden kesilmesi sonucu davacının davalı yükleniciden 56.789,36 TL alacaklı olduğu ve rayiç bedel 2008 yılı Kasım ayı itibariyle 381.190,32 TL belirlenmiş olup, ikmâl ettirilmeyen bu işler için davacının kesinti yapmasının mümkün olmadığı, mahkemece aksi düşünüldüğünde $437.979,68 - 56.789,36 = 381.190,32$ TL alacaklı olduğunu hesapladıktan sonra aynı bilirkişi kurulu itirazlar üzerine düzenlendiği ikinci ek raporda 41.729,10 TL gecikme cezasının davalı yüklenicinin hakedişinden kesilmesi gerektiği, davacı tarafından davalının nam ve hesabına yaptırılmamış eksik ve kusurlu işlerin hesaba katılmaması halinde davacının davalıdan 65.885,56 TL alacaklı olacağını, nam ve hesaba yaptırılmayan eksik ve kusurlu işler bedelinin davacının aldığı teklifler esas alınarak Ekim 2008 ayına dönüştürülmesi sonucu

hesaplanan KDV hariç 322.799,08 TL'nin kesin hakediş imalât tutarından düşülmek suretiyle davacı idarenin davalı yükleniciden 434.683,51 TL alacaklı olduğunu bildirmişlerdir. Mahkemece bu ek rapora da itiraz edilmesine rağmen yeniden bilirkişi incelemesi yaptırılmamış, raporlar arasındaki farklılıklar açıklanıp, davalının hangi hukuki nedenlerle sorumlu tutulduğu, hükme esas alınan bilirkişi kurulunun ikinci ek raporunun (b) bendine itibar edilmesinin gerekçesi açıklanmamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 141 ve 6100 sayılı HMK'nın 297. maddesi hükmünce mahkeme kararlarının gerekçeli olması,

HMK'nın 27. maddesinde ifade edilen hukuki dinlenilme hakkının doğal sonucudur. Davanın taraflarının o dava yönünden hukuk düzenince hangi nedenle haklı ya da haksız olduğunun değerlendirebilmesi Bölge Adliye Mahkemeleri ve temyiz halinde Yargıtay'ın hukuka uygunluk denetimini yapabilmeleri için usulüne uygun olarak oluşturulmuş, hükmün hangi nedenle o içerik ve kapsamda verildiğini ayrıntılarıyla gösteren, ifadeleri özenle seçilmiş ve kuşkuya yer vermeyecek açıklıkta bir gerekçenin bulunması zorunludur.

Mahkeme kararlarının gerekçeli olması kuralı, iddia ve savunmanın özetlenmesi, ihtilâflı konuların belirlenmesi ve toplanan delillerin kararda yazılması ile sınırlı olmayıp, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesini, bu kapsamda hangi delile neden üstünlük tanındığının belirtilmesini, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkartılan sonuç ve hukuki sebeplerin de kararda yazılmasını zorunlu kılan gerekçe sayesinde kararların doğru olup olmadığı denetlenebilir. Maddi olgular ile hüküm arasındaki bağlantıyı açıklamayan sadece yapılan yargılamayı özetleyen kararın da gerekçeli olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Bu ilkeler dairesinde somut olaya gelince kararın gerekçe kısmında davacı ve davalının iddia ve savunmaları dahi özetlenmeksizin dava dilekçesine göndermede bulunularak yazıldıktan, icra dosyası özetlenip deliller ve alınan bilirkişi rapor ve ek raporlarının tarihleri belirtildikten sonra, bir ve ikinci bilirkişi kurulu rapor ve ek raporları arasında çelişki bulunmasına, ikinci bilirkişi kurulu ek raporlarında seçenekli olarak hesaplama yapılmış olmasına rağmen gerekçesi tartışılıp gösterilmeden alacak miktarının ikinci bilirkişi raporunun (b) bendine göre hesaplanması gerektiği kanaatine varıldığı belirtilerek itirazın 434.683,51 TL eksik ve kusurlu işler alacağı ve 41.729,10 TL gecikme cezası alacağı olmak üzere toplam 476.412,61 TL iptâline karar verilmiştir. Kararda hangi hukuki sebebe dayandırıldığı, birbirinden farklı bilirkişi raporlarından ayrıntısı da gösterilmeyen (b) bendine itibar edilmesi ve bu kabulün gerekçesi ile birinci bilirkişi raporu ile ikinci bilirkişi

kurulunun birinci ek raporundan üstün tutulduğu yazılmadığından kararın usulüne uygun şekilde oluşturulmuş bir gerekçeli karar olduğunun kabulü mümkün değildir.

Bu durumda mahkemce öncelikle taraflardan sözleşmede kararlaştırılan iş bedelinin tamamının ödenip ödenmediği sorulup bu konuda mutabık kalmamaları halinde iş bedelinin tamamının ödenip ödenmediği davacı iş sahibinden de sorulup buna ilişkin belgeler getirtilerek iş bedelinin tamamının ödenip ödenmediğinin araştırılması, davacı iş sahibine davalı yüklenici ile yaptığı sözleşme gereğince yapılan tüm işler, işlem, yazışmalar, hakediş tutanakları geçici kabule ilişkin belgeler ihtiva eden işlem dosyası ile geçici kabul eksiklerinin yüklenici namına üçüncü kişilere yaptırılması ile ilgili sözleşme, tutanak, fatura ve belgeleri ihtiva eden işlem

dosyası ibraz ettirildikten sonra, HMK'nın 281/3. maddesi gereğince yeniden oluşturulacak teknik bilirkişi kurulundan iş bedelinin tamamının ödenip ödenmediğini de dikkate alarak nama ifa suretiyle tamamlanan eksik ve kusurlu işlerin giderim bedellerinin nama ifa tarihindeki, davacı tarafından tamamlatılmayan ekik ve kusurlu işlerin de, bunların tesbit edildiği tarihten itibaren geçecek makul süre sunundaki mahalli piyasa rayiçleri ile giderim bedeli, gecikme cezası ve faiz alacağı miktar ile ilgili gerekçeli ve denetime elverişli rapor alınıp, sonucuna uygun bir karar verilmesi ve usulüne uygun bir gerekçeli karar yazılmasını teminen hükmün bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün taraflar yararına BOZULMASINA, bozma sebebine göre diğer temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davalıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 25.10.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.